

עין משפט
גר מצוה

סו:

הכותים אין להם פרק תשיעי נזיר

מסורת הש"ס

(6) כרכות נג, (3) ז"ו סס,
(2) כרכות סד, ימות קבד;
כריכות סח: תמיד נב;
(ד) נכרכות סב: אמת 36
קרי ב"ב אלף טנדן.

תורה אור השלם
1. וכל בניך למודי יורב
שלום בניך ישיעו וד יי

נוסחת הריב"ן
(6) מקדים (3) המוין;
(2) דעונה כ"י וזית
דלמך יתא ככ"י;
(ד) שכ"ו;
יגום יזיה ה' תפוד וכללה
ע"ה, יהיני לני ויהיני וני
יוסף הולכים לאור תורה ונר
תורה וזם טובה נשאלות
ככל הש"ס נהגה גם אחר
הילכות ושחמתי עד וקנה
וגם כשיה דשנים ודעננים

יגום יזיה ה' תפוד וכללה
ע"ה, יהיני לני ויהיני וני
יוסף הולכים לאור תורה ונר
תורה וזם טובה נשאלות
ככל הש"ס נהגה גם אחר
הילכות ושחמתי עד וקנה
וגם כשיה דשנים ודעננים

נעסוק נמכתג אלהים החיות בכל פוק ופוק נלמך הדון ע"ן וכן עתה יום ה' ד' נמשי ע"ד נגמר פ' כותים לון להם תורות;
אנשי יצחק ידכה וישוהו, ידכה בעמל כמחבה יקו אור אל חזירי שביטנו שוכן בעיון על תוכן הווא הווא הווא כמסכת
נזיר איש גר אנכי בארין חנוניע (כן מובן כנפך הכ"י המפרש על מרד).

חטוף וברך, כשפוטטין טוס של כרכה, הי ממוז שיתכין לך המכרך (כרכות נג); במשמע, העונה והמכרך נמשמע קומו
כרכו את ה' אלהים כם' עזאל ומחיה (ט) ולומר יוצרני שם כנודך, ויהי עיית למן שמתקדש, נמכתג חנוניע (טו); מפרש
קומו כרכו נמכתג כרכה, ויכרש שם כנודך, נמקוש עיית למן שמתקדש יאמר כשמתל"ו (כרכות נג); שמתהרין למכרך,
לימן שער (ש"ס); הדרן עלך הכותים אין להם נזירות

בי ראיות בתוך מעת לעת הלכן לוכא לפרושי משום חולשא אלא מגזירת הכותים; מן מורה האמורה בשמשון נזיר דכתיב כי
נזיר אלהים יהיה הנער; אין מורה אלא על כשר וזם שלא תהא מורת ואיבת כשר וזם עליו; חטוף כוס של כרכה וכן כל כרכה אל יקוסך אחר גוליוהו וכו' וכן גמר הכרכה היא עיית אמן; הדרן עלך כם' נזיר והדרן עלך כם' נזיר וסליקא וכו'

נב' חטוף, חטוף כוס של כרכה וברך כרכת וימון שמהא (ה) מקיים
לכך על הכוס כרכת (ו) וימון: השמים כך הוא. כשעונה
על שם ורש ימינו אל השמים ושבע נמי העולם (דנאל יב) כך הוא
שעונה למן גדול מן המכרך: ודע, שהוא כך: שפרי גוליוהו.
חלשין מתגרין נמלחמה חתלה ולמך
כך נגזרים כלין ויולמין חף כלן
העונה למן כל לאמר המכרך ומנלח
לומר שעונה למן משוכה מן
המכרך: תנאי ה"ה. דלכא למ"ד
לדעונה למן משוכה מן המכרך
ולית דלמך שהמכרך משוכה: א'
העונה ואחד המכרך נמשמע. דקדא
שנלמך (תהלים לד) גדלו לה' אמי
כרכה ונרוממה שמו יתדיו למן:
אלא שמתהרין למכרך סחילה.
לימן (ד) שכ"ו:

הדרן עלך הכותים אין להם
נזירות וסליקא לה מסכת נזיר

חטוף וברך וכן א"ל רב הונא ריבה בריה
חטוף וברך למימרא דמברך עדיף (ו) והתניא
רבי יוסי ואמר גדול העונה אמן יותר מן
המכרך וא"ל רבי נהוראי השמים כך הוא
במלחמה וגבורים נוצחין תנאי היא (ד) ותניא
אמר רבי אלעזר א"ר חנינא תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם שנאמר
יובל בניך למודי ה' ורב שלום בניך (6) (7):

הדרן עלך הכותים אין להם נזירות
וסליקא לה מסכת נזיר

חטוף וברך, כשפוטטין טוס של כרכה, הי ממוז שיתכין לך המכרך (כרכות נג); במשמע, העונה והמכרך נמשמע קומו
כרכו את ה' אלהים כם' עזאל ומחיה (ט) ולומר יוצרני שם כנודך, ויהי עיית למן שמתקדש, נמכתג חנוניע (טו); מפרש
קומו כרכו נמכתג כרכה, ויכרש שם כנודך, נמקוש עיית למן שמתקדש יאמר כשמתל"ו (כרכות נג); שמתהרין למכרך,
לימן שער (ש"ס); הדרן עלך הכותים אין להם נזירות

חטוף וברך, כשפוטטין טוס של כרכה, הי ממוז שיתכין לך המכרך (כרכות נג); במשמע, העונה והמכרך נמשמע קומו
כרכו את ה' אלהים כם' עזאל ומחיה (ט) ולומר יוצרני שם כנודך, ויהי עיית למן שמתקדש, נמכתג חנוניע (טו); מפרש
קומו כרכו נמכתג כרכה, ויכרש שם כנודך, נמקוש עיית למן שמתקדש יאמר כשמתל"ו (כרכות נג); שמתהרין למכרך,
לימן שער (ש"ס); הדרן עלך הכותים אין להם נזירות

בי ראיות בתוך מעת לעת הלכן לוכא לפרושי משום חולשא אלא מגזירת הכותים; מן מורה האמורה בשמשון נזיר דכתיב כי
נזיר אלהים יהיה הנער; אין מורה אלא על כשר וזם שלא תהא מורת ואיבת כשר וזם עליו; חטוף כוס של כרכה וכן כל כרכה אל יקוסך אחר גוליוהו וכו' וכן גמר הכרכה היא עיית אמן; הדרן עלך כם' נזיר והדרן עלך כם' נזיר וסליקא וכו'

החטוף, מהר לדרך שמהא זכר ושכר: גוליוהו מתגרין וגזורים
מנלחין, הפרשים הנכאים אחרי כן ושם נלחון המלחמה
עלי הפרשים הגומלין:
אחד המכרך ואחד העונה אמן, נוטל שער אלף שמתהרין למכרך
תחילה לימן שער ולהכי
אמרין ליה חטוף וברך:
הדרן עלך הכותים אין להם
נזירות וסליקא לה מסכת נזיר

חטוף וברך וכן א"ל רב הונא ריבה בריה
חטוף וברך למימרא דמברך עדיף (ו) והתניא
רבי יוסי ואמר גדול העונה אמן יותר מן
המכרך וא"ל רבי נהוראי השמים כך הוא
במלחמה וגבורים נוצחין תנאי היא (ד) ותניא
אמר רבי אלעזר א"ר חנינא תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם שנאמר
יובל בניך למודי ה' ורב שלום בניך (6) (7):

הדרן עלך הכותים אין להם נזירות
וסליקא לה מסכת נזיר

הדרן עלך הכותים אין להם נזירות
וסליקא לה מסכת נזיר

חטוף וברך, כשפוטטין טוס של כרכה, הי ממוז שיתכין לך המכרך (כרכות נג); במשמע, העונה והמכרך נמשמע קומו
כרכו את ה' אלהים כם' עזאל ומחיה (ט) ולומר יוצרני שם כנודך, ויהי עיית למן שמתקדש, נמכתג חנוניע (טו); מפרש
קומו כרכו נמכתג כרכה, ויכרש שם כנודך, נמקוש עיית למן שמתקדש יאמר כשמתל"ו (כרכות נג); שמתהרין למכרך,
לימן שער (ש"ס); הדרן עלך הכותים אין להם נזירות

חטוף וברך, כשפוטטין טוס של כרכה, הי ממוז שיתכין לך המכרך (כרכות נג); במשמע, העונה והמכרך נמשמע קומו
כרכו את ה' אלהים כם' עזאל ומחיה (ט) ולומר יוצרני שם כנודך, ויהי עיית למן שמתקדש, נמכתג חנוניע (טו); מפרש
קומו כרכו נמכתג כרכה, ויכרש שם כנודך, נמקוש עיית למן שמתקדש יאמר כשמתל"ו (כרכות נג); שמתהרין למכרך,
לימן שער (ש"ס); הדרן עלך הכותים אין להם נזירות

בי ראיות בתוך מעת לעת הלכן לוכא לפרושי משום חולשא אלא מגזירת הכותים; מן מורה האמורה בשמשון נזיר דכתיב כי
נזיר אלהים יהיה הנער; אין מורה אלא על כשר וזם שלא תהא מורת ואיבת כשר וזם עליו; חטוף כוס של כרכה וכן כל כרכה אל יקוסך אחר גוליוהו וכו' וכן גמר הכרכה היא עיית אמן; הדרן עלך כם' נזיר והדרן עלך כם' נזיר וסליקא וכו'

נה א טושיע חוית סי
לה פטי' ד:
ג ב מתי מ"ה חמ"ג
כרכות ה"ה"א:

הגהות הב"ח
(6) נבי ויב שלם בניך אל
תקרא בניך אלא וכו':

הגהות התוספות
1. ז"ל על שם.
פ"ה הרא"ש

הפעות, אלא תנאי היא
כלומר טעמא דקרי מטהר
יזכה לאו משום חולשא
אלא גזירת הכתוב היא
ויוקא בישראל ולא בבר
כמו שאפרש לקמן
ושנויאי דרב אקמ בר

חטוף וברך, כשפוטטין טוס של כרכה, הי ממוז שיתכין לך המכרך (כרכות נג); במשמע, העונה והמכרך נמשמע קומו
כרכו את ה' אלהים כם' עזאל ומחיה (ט) ולומר יוצרני שם כנודך, ויהי עיית למן שמתקדש, נמכתג חנוניע (טו); מפרש
קומו כרכו נמכתג כרכה, ויכרש שם כנודך, נמקוש עיית למן שמתקדש יאמר כשמתל"ו (כרכות נג); שמתהרין למכרך,
לימן שער (ש"ס); הדרן עלך הכותים אין להם נזירות

חטוף וברך, כשפוטטין טוס של כרכה, הי ממוז שיתכין לך המכרך (כרכות נג); במשמע, העונה והמכרך נמשמע קומו
כרכו את ה' אלהים כם' עזאל ומחיה (ט) ולומר יוצרני שם כנודך, ויהי עיית למן שמתקדש, נמכתג חנוניע (טו); מפרש
קומו כרכו נמכתג כרכה, ויכרש שם כנודך, נמקוש עיית למן שמתקדש יאמר כשמתל"ו (כרכות נג); שמתהרין למכרך,
לימן שער (ש"ס); הדרן עלך הכותים אין להם נזירות

בי ראיות בתוך מעת לעת הלכן לוכא לפרושי משום חולשא אלא מגזירת הכותים; מן מורה האמורה בשמשון נזיר דכתיב כי
נזיר אלהים יהיה הנער; אין מורה אלא על כשר וזם שלא תהא מורת ואיבת כשר וזם עליו; חטוף כוס של כרכה וכן כל כרכה אל יקוסך אחר גוליוהו וכו' וכן גמר הכרכה היא עיית אמן; הדרן עלך כם' נזיר והדרן עלך כם' נזיר וסליקא וכו'

אחר השלמת המסכתא יאמר זה ויעיל לזכרון השם יתברך

הדרן עלך מסכת נזיר והדרן עלך. דעתן עלך מסכת נזיר ודעתך עלן. לא נתנשי מינה מסכת נזיר ולא תתנשי מינה לא בעלמא
הדרן ולא בעלמא דאתי:

יאמר בן שלשה פעמים ואחר כך יאמר:

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שתהא תורתך אמונתנו בעולם הזה ותהא עמנו לעולם הבא. (**חנינא בר פפא רמי
בר פפא נחמן בר פפא אחאי בר פפא אבא מרי בר פפא רפרם בר פפא רכיש בר פפא סורחב בר פפא אדא בר פפא דרו בר
פפא:

הערב נא יי אלהינו את דברי תורתך בפנינו ובפניפות עמך בית ישראל, ונהיה כלנו אנהו וצאצאינו וצאצאי עמך בית ישראל
כלנו יודעי שמך ולומדי תורתך; מאויכי תחבמני מצותיך כי לעולם היא לי; יהי לבי תמים בחקיקך למען לא אבוש; לעולם לא
אשכח פקודיך כי כם חייתי; ברוך אתה יי למדני חקיקי; אמן אמן אמן סלה ועד:

מודים אנהו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו ששמת חלקנו מיושבי בית המדרש ולא שמת חלקנו מיושבי קרנות. שאנו משכימים
והם משכימים. אנו משכימים לדברי תורה והם משכימים לדברים בטלים. אנו עמלים והם עמלים. אנו עמלים ומקבלים שכר
והם עמלים ואינן מקבלים שכר. אנו רצים והם רצים. אנו רצים לחיי העולם הבא והם רצים לבאר שחת. שאנאמר ואתה אלהים
תורידם לבאר שחת אנשי דמים ומרמה לא יחצו ימיהם ואני אבטח בך:

יהי רצון מלפניך יי אלהי כשם שעזרתני לסים מסכת נזיר כן תעזרני להתחיל מסכתות וספרים אחרים ולסייםם ללמד וללמד
לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי תלמוד תורתך באהבה, וזכות כל התנאים ואמוראים ותלמידי חכמים יעמוד לי ולזרעי שלא
תמוש התורה מפי ורעי וזרעי עד עולם. ותתקיים בי בהתהלכה תנחה אותך בשכבך תשמור עליך והקיצות היא תשיחך.
כי בי ירבו ימיה ויוסיפו לך שנות חיים: אורך ימים בימינה בשמאלה עשר וקבוד: יי עוז לעמו יתן יי יברך את עמו בשלום:

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא דהוא עתיד לאתחדתא, ולאזיאי מתיא, ולאסקא לחיי עלמא, ולמבנא קרתא דירושלם,
ולשכלל היכליה בגוה, ולמעק פולחנא נוכראה מארעא, ולאבתא פולחנא דשמיא לאתריה, וימליך קודשא בריך הוא במלכותיה
ויקריה, וינצמח פרקנה ויקרב משיחהו. בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב, ואמרו אמן. יהא שמה רבא
מברך לעלם ולעלמי עלמאי. יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמה דקדשא בריך הוא. לעלא
מן כל ברכתא ושירתא תשבתתא ונחמתא דאמירן בעלמא, ואמרו אמן: על ישראל ועל רבנן, ועל תלמידיהון ועל כל תלמידי
תלמידיהון, ועל כל מאן דעסקין באורייתא, די באתרא (קדישא) הדין ודי בכל אתר ואתר, יהא להון ולכון שלמא רבא חנא
וחסדא ורחמי וחיי אריכי ומווני ריחיי ופרקנא מן קדם אבוהון די בשמיא וארעא ואמרו אמן: יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים
טובים עלינו ועל כל ישראל, ואמרו אמן: עושה שלום במרומיו הוא ברחמיו יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

(*) פי' הגון על זה תמצא בספר החיים שחיבר אחי הגאון מהר"ל מפראג בספר זכיות ח"א פ"ג,
(**) בסיומא וסוף תשובת הרמ"א ז"ל וכן בסוף יש"ש בב"ק כתוב רמזים על הזכרת שמות הללו.